

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10°—

za četrt leta	K	36.—
za en mesec	K	12.—

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10⁰— **DELAVSKI LIST** POSAMEZNA ŠTEVILKA 80 VIN.

Tako! Mi bomo dosledni. Zato nas ni strah, tudi nas ni strah nedoslednih ljudi v tistih vrstah, ki bi po svojem programu in izvoru morali biti v prvih bojnih vrstah proti Mamonu. Hvaležni bomo vsakomur, kdor nam tako nedoslednost pomaga pobijati, toda gledati mora, da je sam nima v lastnih vrstah. Materializem, ki je temelj socialdemokracije, je kotišče Mamonovih častilcev. Dosledno krščansko prepričanje in življenje pa je načelni in nespravljivi nasprotnik Mamona.

Državljeni!

V očigled dogodkom na Madžarskem sklicujejo vse podpisane politične stranke

SHOD

za danes v ponedeljek dne 24. oktobra zvečer ob pol šesti uri v veliko dvorano hotela »Union«.

VSI NA SHOD!

Jugoslovanska demokratska stranka. Jugoslovanska socialno demokratska stranka. Narodno socialistična stranka. Samostojna kmetijska stranka. Slov. ljudska stranka.

Požar v medvedski papirnici.

Snoči je nastal požar v papirnici v Medvodah. Prišle so na pomoč bližnje požarne brambe, ki pa ognju niso bile kos. Ob 1. uri ponoči so poklicali na pomoč ljubljansko požarno brambo, ki se je pozivu odzvala. Toda njena pomoč bo malo zaleгла, ker ni mogla vzeti s seboj parne brizgalne, radi katere so jo v prvi vrsti klicali. Parna brizgalna je namreč — demontirana. Požarne brambe še ni nazaj. Nadaljnih poročil radi pretrganih telefonskih zvez še nismo prejeli.

Ob 12.30 smo dobili od dopisnega urada sledeče poročilo:

Snoči ob 21.30 je začelo goreti v papirnici v Goričanah. Požar je bil lokaliziran in nato tudi vdušen. Pogorele so samo delavnice. Škode je okoli en milijon kron.

Velika eksplozija v Belgradu.

Belgrad, 23. oktobra. Veliki, ob Savi ležeči petrolejski rezervoarji, ki so last monopolne uprave, so začeli goreti. Ogenj je nastal na doslej nepojasnjen način. Ogenj se je razširil z velikansko hitrostjo in vsi poskusi, požar omejiti, so ostali doslej brezuspešni. Vnelo se je tudi nekaj obrežnih vlačilcev, katerih goreče razvaline resno ogrožajo most med Belgradom in Zemunom. V Belgradu splošno sumijo, da je požar zanesel zločinska roka iz političnih ozirov v prid Madžarske.

Veliki požari na Hrvatskem.

Iz Zagreba poročajo došli potniki, da gori Sleme nad Zagrebom. Tudi iz drugih krajev Hrvatske poročajo o velikih požarih, ki so očitno podneteni od madžarskih agentov, da povzročijo v ljudstvu paniko.

Politični dogodki.

+ Hrvatska ljudska stranka ostane zvesta svojemu programu. Vrhov. vodstvo Hrvatske ljudske stranke je na svojem glavnem zborovanju v Sarajevu dne 17. t. m. sprejelo sklepe, ki kažejo, da hoče stranka vztrajati na svojem programu, ki se popolnoma krije s programom SLS. Zbor je naročil svojim narodnim poslancem, naj se tudi v bodoče neupogljivo bori za ureditev države v smislu strankinega programa na temelju enakopravnosti in sporazuma, bore za krščansko in človečansko pravičnost ter posebno za zaščito kmeta in delavca in malega človeka sploh. Zbor je zavrgel politiko, ki je pripravljena

prepustiti usodi velik del hrvatskega naroda. Ostro je zbor obsodil vsako kulturno-bojno početje in pozval vlado, naj se v smislu ustave točno drži pravca enakopravnosti vseh veroizpovedi. Zbor je končno najodločnejše protestiral proti vmešavanju vojaške uprave v zasebna kulturna in telovadna društva, proti preganjanju orlovskih in drugih mladinskih organizacij.

+ Obsodba italijanske politike v češkoslovaškem parlamentu. V politični razpravi v češkoslovaški narodni skupščini je govoril posl. Hodža (slovaška narodna stranka) o madžarski propagandi in se pri tem dotaknil tudi vloge, ki jo v madžarski politiki igra Italija. Govornik je rekel: »Mi gojimo za Italijo spoštovanje, zahtevamo pa, da tudi ona spoštuje sklepe, ki jih je podpisala in temeljem katerih je pošiljala Madžarom noto za noto z najodločnejšim pozivom, da naj Zapadno Ogrsko izprazni. Solidarnost male entente ne bo dopustila, da Ogrska dobi mir, kjer je izgubila vojno.«

+ Politična organizacija italijanskega ženstva. V Italiji se pripravlja ženska volivna pravica. Za široke ljudske stranke — socialiste in popolare — vstaja s tem nov močan činiteelj. Dejansko se obe stranki žurita na organizacijo ženstva. Don Sturza je v svojem govoru na beneškem kongresu povedal, da upa žensko organizacijo v najkrajšem času izvesti. Istotako je vodstvo socialistične stranke na svoji prvi seji po izvolitvi sklepalo o ženski organizaciji.

Dnevni dogodki.

— Senator Vincenc Ševčik umrl. V podolskem sanatoriju je prominul te dni senator P. Vincenc Ševčik, višji cerkveni dostojanstvenik v Črni gori na Moravskem. V rajnem je izgubila ljudska stranka enega najagilnejših in najrazboritejših svojih delavcev. Katoliško gišanje na Moravi je tesno spojeno z imenom P. Ševčika, ki je bil izmed ustanoviteljev katoliške narodne stranke prvi poslanec moravskega deželnega zbora. Posebno neumorno je deloval pri gospodarskih zavodih svoje stranke. Njegovo in pa posl. Samalika delo je tudi organizacija katoliških kmetov. Za njegovo krsto sta stopala vsa žalostna dva genija: cerkev in domovina. Slava vrlenu možu!

— Zaradi vremenskih ovir — sneg je potrgal mnogo brzovajnih in telefonskih zvez — danes nismo dobili najnovejših poročil, kar naj čitatelji dobrohotno vzamejo na znanje.

— Cne živil v Zagrebu. Za tekoči teden so določene v Zagrebu naslednje cene: Govedina 18—30 K, teletina 18—24 K, svinjina 22—44 K, špeh 54—58 K, mast 62 K, pšenična moka 14—16 K, koruzna 16.60 do 17.60 K, fižol 10—12 K, kisló zelje 10—14 K, krompir 3.50—4 K, kisló repa 8 K, mleko 8 K liter, sladkor 42—54 K kg, riž 24—36 K, sol 7—9 K kg, jajca 3.50 do 4.50 K kos.

— Škratinka v Zagrebu se še vedno širi; bolnikov je preko sto. Izdali so nove stroge zdravstvene odredbe.

— Tatvine na Belci in v Gozdu. Franc Vilfan iz Stare Loke je bil zaradi tatvine že dvakrat zaprt. V Gradcu je dobil 4 mesece težke ječe, ker je kradel. Letos je 8. februarja okradel Jožefa Hlebanjo in Terezijo Kalan na Belci, 17. septembra je pa ukradel Rudolfo Janšu v Gozdu iz čebelnjaka dva panja. Deželno sodišče je prisodilo Vilfanu 10 mesecev težke ječe.

»To ste mi dala ubogajme, tako mu recite. Videla sem ga, odšel je k notarju. Ne prosite me, naj se odstranim. Tri cele mesece sem prežala na ta trenotek. Dan na dan sem od jutra do večera postavala in pohajkovala okrog vašega doma, le da bi prišla z vami v dotiko. Vedeti moram, kaj se tu odigrava. Tis ni odšel k notarju brez vsacih namenov. Zdi se mi, da gre tu za silno resne in važne stvari, ki zahtevajo mnogo časa. — Toda ljubo dekletce, kako blede ste in upala kot mrlič. Govorite, kaj se tu odigrava, kaj počenjajo tu, da ste se tako čudno izpremenili?«

»Kaet, ah ljuba Kaet, ne smem govoriti!« je odvrnila deklica.

»Ne? česa se bojite? Ah, že vem, ta podli Tis vam je zapovedal molčati. Uničiti vas hoče in vseeno mu je, na kak način, le da pride v posest vaše dedščine. In ali mu hočete vi s svojo bojazljivostjo pripomoči do zmage? Ali ne pomislite, da boste s tem razjezili Boga samega, ker sami nehoté podpirate zlo. Lahko mi oporekate, češ, saj imate svoje življenje sami v oblasti. Mogoče! Toda če bo vaša smrt povzročila še smrt nekoga drugega, nekoga, ki umira iz ljubezni do vas...«

»O Bog! O Bog!« je zaplakala deklica. »Je li Bart bolan?«

»Kako morete to vprašati, Cecilija?« je nadaljevala Kaet. »Torej sploh niste mislila nanj in vam ni nič težko, odkar ga niste videli?«

— Huda tihotapka. Organi finančne kontrole so 26. avgusta ustavili na cesti Nežo Freljih iz Davč, ker je tihotapila. Odpejali so jo v urad v Sorico, kjer je v pisarni poduradnika finančne kontrole Franca Urbaničiča, Ignacija Kihmarja in Josipa Muleja med uradovanjem zmerjala: »H...., postopaj, ničvredneži, ki na svetu ne morejo dobiti boljše službe, kot da preganjajo uboge ljudi!« Deželno sodišče je Freljovi prisodilo 100 dinarjev globe.

— Ker je sunil z nožem dne 7. avgusta na Vrhniko Franca Gergoviča v levo roko, je bil Matija Mikuš obsojen na 3 tedne ječe.

— Več vozičkov ukradel je France Svete iz Kamnika pri Preserju. Deželno sodišče mu je prisodilo za to 6 tednov težke ječe.

— Pretepač. Karol Podlogar iz Osredka nad Cirknico je velik pretepač. Ko je bil 23. junija 1921 pri Sv. Vidu birma, je šel tudi Podlogar tja z namenom, da se bo pretepal. In res se je pošteno tepel. S kolom je udaril dvakrat po hrbtu Alojzija Kocjančiča; dne 28. marca je pa v Beču pretepal s kolom Jožefa Bavdeka in Franceta Bečaja. Deželno sodišče je obsodilo Podlogarja na 3 mesece ječe.

— Razžaljeni suhadolski občinski odbor. Dne 14. avgusta letos je rekel Janez Bergant iz Suhadola: »Nobena gnojica ne smrdi tako, kakor sedanjí suhadolski občinski odbor!« Zaradi teh besedi je bil Bergant obsojen na 100 dinarjev globe.

— Nov socialistični list v Zagrebu. Socialistična delavska stranka na Hrvatskem bo začela te dni v Zagrebu izdajati svoj tednik pod naslovom »Radnička borba«.

Ljubljanski dogodki.

Ij 30 letnico svoje poroke obhaja danes s svojo soprogo gosp. Josip Cotič, gostilničar na Martinovi cesti. Naše iskrene čestitke!

Ij Predavanje v Rokodelskem domu. Danes zvečer bo predaval v dvorani Rokodelskega doma profesor obrtne šole dr. Valentin Rožič. Snov predavanja je jako zanimiva. Vabimo k obilni udeležbi. Pričetek je točno ob 8. uri zvečer.

Ij Društvo stanovanjskih najemnikov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani opozarja, da se vrši prihodnja javna odbojarska seja v sredo, dne 26. oktobra t. l. ob 20. uri v mali dvorani Mestnega doma. — Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije, Sv. Petra cesta št. 12. pritičje, desno.

Ij Narobe vreme. Še v soboto smo imeli poletno vreme in zdelo se je, da še vedno ne bo dežja. V nedeljo se je pa vendar pooblačilo in iti je začel polagoma dež ob precejšnji toploti. Preko noči se je veter spremenil in zapadel je sneg. Po drevju je bilo še obilo listja, sneg je bil moker, vsled česar se je polomilo mnogo drevja. Ljudje imajo po polju in vrtovih še vse zadnje pridelke in zelenjavo. Veliko škode in nepravil je povzročil sneg na brzovajnih in telefonskih zvezah, ki jih je mnogo potrgal.

Ij Slaba straža. Valentin Sajovic, lastnik »Prvega ljubljanskega zavoda za straženje in zaklepanje v Ljubljani je tožil Prvo ljubljansko delavsko konsumno društvo v Ljubljani, ker mu je zadruga odpovedala straženje. Sajovic je zahteval 1200 kron odškodnine. O tej tožbi je pričel v soboto razpravljati g. svetnik Lajovic. Zastopnik zadruga g. dr. Remec je izvajal: »Dokler je v hiši na Kongresnem trgu imel svojo trgovino g. Bamberg, se je ponovno pripetilo, da je bilo v zadrugašne prostore vlomljeno. Ko se je zadruga preselila v nekdanje Bambergove prostore, so se v njih ponovne izvršile tatvine in se je opa-

zilo, da so bila ponoči vrata odklenjena s ključem. Vsled tozadevnih policijskih poizvedb je bil aretiran Sajovičev stražnik. Odkar zadrugašne prostore več ne stražijo Sajovičevi organi, se ni izvedla nobena tatvina več! Razprava se bo 29. oktobra nadaljevala.

Naša društva.

d Jugoslovanska orlovska zveza je imela včeraj (23. oktobra) svoj ustanovni občni zbor. Delegati s pooblastili odsekov (pristopili so vsi slovenski in nekaj hrvatskih) so na podlagi pravil, potrjenih v maju t. l. v Belgradu, določili poslovanje in izvolili odbor pod predsedstvom dr. Meglerja. Po uradni delu se je vršil razgovor o kroju, praporih, o potrebi zgledega in poštvalnega dela za ljudstvo in našo ogroženo državo ter o pomnoženju telovadskega dela.

d Odbor Slov. kršč. soc. zveze ima v sredo, dne 26. oktobra t. l. točno ob 20. uri v Jugoslovanski tiskarni sejo. — Dr. J. M., t. č. podpredsednik.

d Osrednji odbor SDZ ima v četrtek, dne 27. oktobra t. l. ob 14. uri v Ljudskem domu važno sejo. — Predsednik.

d »Ljubljana« M. O. Pozivljam vse članice, da pridejo zanesljivo v torek, dne 25. oktobra t. l. ob 8. uri zvečer v Alojzevišče (Krekova prosveta) na Poljanski cesti. Stvar je izredno važna! Bog živi!

R. Remiaš, t. č. načelnica.

d Šentpetrsko prosvetno društvo vabi k predavanju, ki se vrši v ponedeljek, dne 24. t. m. ob 8. uri zvečer. Vstop prost. Pred predavanjem je na razpolago knjižnica. — Za 31. t. m. napovedano predavanje od pade.

d Občni zbor SDZ se vrši v nedeljo, dne 30. oktobra ob 14. uri v Ljudskem domu, na kar tovariše in tovarišice vnovič opozarjam. — Predsednik.

Gospodarstvo.

= Dunajsko pismo. Avstrija se bliža finančnemu krahu, a med meščani ne opaziš posebne potlosti. Ljudstvo gre za svojimi opravki, ali osebe, katere imajo bistri pogled v državno upravo, trdijo, da Dunaj ne bo dolgo zdržal tako. Vlada si ne ve pomoči. Državni uradniki zahtevajo povišanje plač, in vlada jim kar ne more odbiti utemeljene prošnje. Torej ne preostaja drugega nego natisniti nove bankovce. Ali s tem se zlo le poveča. Uradniki ne bodo služili državi, za čiji papirnat denar ne morejo ničesar kupiti. Konec avstrijske krone pomeni konec avstrijske države.

Urednik in odgovorni urednik Franc Kremžar.
Izdaja konzorcij »Novega Časa«.
Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Gradbeno podjetje
ing. Dukić in drug
LJUBLJANA, Resljeva cesta 9.
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Tovarna
JOS. REICH
Ljubljana, Poljanski nasip 4.
Podružnica: Šelenburgova ul. 4.

Barva vsakovrstno blago.
Kemično čisti oblake.
Sveč ošika ovratnike, za pestnice in srajce.

Podružnice: Maribor Novo mesto Kočevje
Gosposka ul. 38. Glavni trg. št. 39.

Skopuh.

Spisal Henrik Conscience — prevel M. J. (Dalje.)

Na deklico so te besede tako učinkovale, da ni imela časa niti pomisliti, je li prošnja resnična ali samo izmišljena; srečo se je ozrla na zapah in počasi iztegnila roko, da ga potegne. Toda za hip se je obotavljala in vrtoglavila, kot da se boji, da ji bo zapah opekel vse prste.

»Hitro! Hitro!« se je začel glas od zunaj, »sicer bo vaša pomoč prepozna!«

Po tem vzkliku je deklica z mrzlično naglico odstranila zapah, a je vrata le na pol odprla. Uboga žena pa, ki je to kretnjo hitro opazila, je kar nasilno vstopila notri. Ko je videla, da jo je Cecilija vprašujoče pogledala, hoteč ji izraziti začudenje, ji je položila roko na usta in ji skrivnostno važno dejala:

»Tiho! Moje dete je zdravo in je pri vaših prijateljih na hričeku. Premotila sem vas le, da sem si izsilila dostop k vam, ker moram z vami govoriti. Kje je vaš stric? Zgoraj? Dobro, ne sme naju čuti!«

»O, pojdite proč, odstranite se, za božjo voljo, odstranite se! Tis bo tu čez nekaj minut!« je preplašena deklica prosila in vila roke. Žena pa je šla k jedilni šrambi in si — kot da je čisto domača — odrezala kos kruha. Nato je spet zaprla omaro in se vrnila k Ceciliji rekoč: